

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

ਅਰਜ਼ੀ 31 ਮਈ 1971 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਭਾਵ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਫਰਮਾਨ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਾ। ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਅਰਜ਼ੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ।

(9) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। 150 ਲਾਗਤ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ 1978 ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਅਮਲੋਹ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਜਲੰਧਰ ਐਕਸ-ਸਰਵਿਸਮੈਨ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋਪ -
ਰੈਟੀਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ, - ਡਿਫੈਂਡੈਂਟ-ਅਪੀਲੈਂਟ।

ਬਨਾਮ

ਜਨਰਲ ਅਸ਼ੋਰੈਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ FTC., — ਮੁਦਈ —
ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1971 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 149 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਫਰਵਰੀ 28, 1978

ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ (1865 ਦਾ HI)— ਧਾਰਾ 9 ਅਤੇ 10— ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X)— ਸੈਕਸ਼ਨ 13 (ਬੀ) ਅਤੇ 30— ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ — ਮੁਦਈ — ਕੀ ਕੈਰੀਅਰ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਏਜੰਟ— ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ— ਕੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ— ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਬੰਧੀ ਤੱਥ— ਕੀ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ— ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ— ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ— ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ— ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 13(ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ— ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ— ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਪਾਬੰਦ ਹੈ— ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ— ਅਦਾਲਤ— ਕੀ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨਾ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲਿਵਰੀ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕੈਰੀਅਰ, ਉਸਦੇ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10। 1865 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੈਰੇਜ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਬਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਾਇਸ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਬੰਧੀ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 11)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਬੀਮੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(Para 14).

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣਾ ਉਸ ਲਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

(ਪਰਾ 12)।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਮੇਰਿਟ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਵਾਰਡ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ 15)।

ਸ਼੍ਰੀ ਐਸ ਐਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ 1940 ਦੇ ਐਕਟ X ਦੀ ਧਾਰਾ 39(V) ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ। ਸੀਨੀਅਰ ਸਬ-ਜੱਜ, ਹਿਸਾਰ ਨੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਦਾਅਵਾ:-ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ। 48,000 ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ।

ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ:- ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ।

CM ਨੰਬਰ 716 - 1977 ਦਾ ਸੀ.ਆਈ.ਆਈ.

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਅਧੀਨ ਇਤਰਾਜ਼। ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

CM ਨੰਬਰ 862 -77 ਦਾ ਸੀ.ਆਈ.ਆਈ.

ਭਾਰਤੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਇਸ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਡਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। 46,060 ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 12 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ P.A ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ 'ਤੇ

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐਮ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ .

ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲ.ਐਮ ਸੂਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਨਿਰਣਾ

ਆਰ.ਐਨ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੇਸਰਜ਼ ਫਤਿਹਾਬਾਦ ਕਾਟਨ, ਗਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਪ੍ਰੈਸਿੰਗ ਫੈਕਟਰੀ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਵਾਲੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਫਰਮ ਹੈ, ਨੇ ਮੰਡੀ ਡੱਬਵਾਲੀ ਤੋਂ 100 ਗਾਂਢਾਂ ਅਤੇ 75 ਗਾਂਢਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਨਰਮੇ ਦੀਆਂ ਦੋ ਖੇਪਾਂ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। 26 ਮਈ, 1967 ਨੂੰ ਦੋ ਰਸੀਦਾਂ ਦੇ ਕੇ, ਜੁਲਦੂਰ ਐਕਸ-ਸਰਵਿਸਮੈਨ ਮੋਟਰ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ (ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ) ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਬਕਾ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (ਹੁਣ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ), ਰਾਮਪੁਰ (ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਜਨਰਲ ਅਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਡ (ਪਲੇਇੰਟਿਫ ਨੰ. 1) ਨਾਲ ਬੀਮੇ ਵਾਲੀਆਂ ਖੇਪਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ-ਯੂਪੀ ਬਾਰਡਰ 'ਤੇ ਸਾੜਿਆ ਗਿਆ। ਸੜੇ ਹੋਏ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਛਾਟਿਆ ਗਿਆ, ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦਾ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। 48,689 ਹੈ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਬਰੋਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਡੀਡ ਕੀਤੀ। ਦੋਵੇਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। 689 ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕੀਤਾ। 48,000

(2) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, - ਮਿਤੀ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1971 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ (FAO ਨੰਬਰ 149 ਆਫ 1971) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸਾਗਰ ਮਹਾਜਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਈ ਅਗਰਵਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੂੰ ਸਾਲਸ ਵਜੋਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

(3) ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਲਾਈ ਅਗਰਵਾਲ ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ, 1865 ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੁਦਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੱਤਰ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1967, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 9/1/A ਨੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕਾਫੀ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਭੇਜਿਆ, - 9 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਮਿਤੀ 9 ਅਗਸਤ, 1976 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ, ਉਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ, ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ, 1967, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ PW 9-1/A ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। .

(4) ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ। ਸਾਢੇ ਝਗੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਉਸ ਅੱਗੇ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ 1000 ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। 2,629 ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ 18 ਫਰਵਰੀ 1977 ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 46,060 ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 19 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ। ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ, ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ 13 ਜੂਨ, 1967 ਦੇ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ PW 9/1/A ਨੂੰ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਲਪਨਾ ਦੇ, ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਆਂਇਕ ਦਿਮਾਗ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਕਿ 9 ਅਗਸਤ, 1976 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਗਲਤ ਸੀ। ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

1. ਕੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਵਾਰਡ ਵਿਰੁੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ?
2. ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ? ਜੇ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ?
3. ਜੇਕਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 2 ਇਤਰਾਜ਼ਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੀ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ?
4. Relief.

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

(5) ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 19 ਫਰਵਰੀ 1977 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 21 ਮਾਰਚ, 1977 ਨੂੰ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਖਰੀ ਮਿਤੀ 21 ਮਾਰਚ, 1977 ਸੀ। ਇਤਰਾਜ਼ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ। ਮੈਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੱਦਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(6) ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਾ ਵਿਵਾਦ ਸਾਲਸ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਦਈ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਸਾਮਾਨ ਨਸ਼ਟ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(7) ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ - ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸੇਵਕਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਅੱਗ ਨਾਲ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਬੂਤ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ- ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ, ਬਲਕਿ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਵਾਪਰੀ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸੀ। ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਮ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਘਾਟ, $d-rn^{rr}$ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬੋਝ ਨਾਲ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10 ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਭਾਗ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ: -

"9. ਮੁਦਈ, ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। —ਕੈਰੇਜ਼ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਮੁਦਈ ਲਈ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੈਰੀਅਰ, ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੀ।

10. ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। —ਕਿਸੇ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਈ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਨੋਟਿਸ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਦੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਸੀ।

(8) ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨਾ ਡਿਲਿਵਰੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ, ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਡਿਲਿਵਰੀ ਕੈਰੀਅਰ, ਉਸਦੇ ਨੌਕਰਾਂ ਜਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਸੀ। ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਰੇਜ਼ ਲਈ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਬਾਰੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੈਰੀਅਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਵੇ। ਕਿਸੇ ਆਮ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਲ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਸੱਟ ਲਈ ਹਰਜਾਨੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਧਾਰਾ, 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

(9) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੁਦਈ ਨੇ 13 ਜੂਨ, 1967, ਸਾਬਕਾ ਪੀਡਬਲਯੂ 9/1/ਏ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੀ ਇਸਨੂੰ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ 9 ਜਨਵਰੀ, 1976 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਹਰਬੰਸ ਲਾਈ, ਜੇ. 1976, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਸਾਬਕਾ. PW 9/1/A ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਚੌਲਿਆ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਤੁਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰੱਦ ਹੈ।

(10) ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ 1967, ਐਕਸ. ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ PW/9/1/A ਦਾ ਸ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੀ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 13(ਬੀ)। ਭਾਵੇਂ, ਉਹ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਸਲਾਹ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। PW 9/1/A ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਵਜੋਂ।

(11) ਮੈਂ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤੱਥ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੰਬੰਧੀ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 80 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 80 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਬਕਾ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। PW 9/1/A ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਐਕਸ. PW 9/1/A ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੀ ਸਾਬਕਾ. PW 9/1/A ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(b) ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪੱਤਰ ਸਾਬਕਾ. PW 9/1/A ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਣ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(12) ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਅੰਗ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਾਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣਾ ਉਸ ਲਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

(13) ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਫਿਰ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1, ਪੀਡਬਲਯੂ 8 ਦੇ ਜ਼ੋਨਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਕੈਰੀਅਰਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਿਆਨ ਤੋਂ, ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਵਾਂ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਦਲੀਲ ਦੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ। ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਸਾਬਕਾ. PW 9/1/A, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਾਰਦਾ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧੀਨਗੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਐ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। . ਦ

ਓਰੀਐਂਟਲ ਫਾਇਰ ਐਂਡ ਜਨਰਲ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਡ ਬਨਾਮ ਅਮਰੀਕਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਾਈਨਜ਼ ਲਿਮਿਟਡ
(2) ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ:

“ਸਬਰੋਗੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਰਗੀ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੀਮਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਜੋ ਸਮੁੰਦਰੀ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਲਈ ਅਧੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਟੋਰਟਫੇਸਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਾਂ ਬੀਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਬਰੋਗੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਬੀਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ, ਪਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ, ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਵਾਬਦੇਹ”।

(14) ਮੈਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਬੀਮੇ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੇਕਰ ਬੀਮਾਕਰਤਾ ਲਈ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੈਰੀਅਰ 'ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟਿਸ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

(15) ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਬੂਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਕਿ ਮਾਲ ਨੂੰ ਅੱਗ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੀ ਖੋਜ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੇ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਹੈ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 281.
- (2) 1968 ਏਸੀਜੇ 296

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮੌਖਿਕ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਹੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਵਾਰਡ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 1, ਇਸ ਲਈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰੋ।

(16) ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨੀਤੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 1 ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਪਾਲਿਸੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਅਵਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਕਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਮੁਦਈ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਸੀਦ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਸਾਮਾਨ ਸੜ ਕੇ ਸਵਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਉਪਰੋਕਤ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਰਜਾਨੇ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

(17) ਮੈਂ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਿਆ ਹਾਂ। ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਉਹ ਨੁਕਤੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 30 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਟਰੇਡਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (3) ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਚਿਤ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੂੰ ਇਤਰਾਜ਼ ਲੈਣ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਂਦਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ

(3) ਏਆਈਆਰ 1963, ਪੀ.ਬੀ. 56.

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ 30 ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਏ.ਐਲ. ਗੋਲਿਆ ਰਾਮ (4) ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਇੱਕ ਵਕੀਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਆਮ

ਆਦਮੀ, ਅਤੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ। ਸਾਲਸ ਦਾ ਅਵਾਰਡ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਉਲਟ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਧਿਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਘਰੇਲੂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਅਤੇ ਅਵਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ, ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਪੀਲੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ। ਗਲਤ ਜਾਂ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਬਾਈਡਿੰਗ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(18) ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਬੰਗੋ ਸਟੀਲ ਫਰਨੀਚਰ (5) ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਮਾਈਨਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। v. ਪੀਵੀ ਰੌਲੇ (6)। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵੱਖ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਇਸ ਵਿਚਲੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ।

(19) ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਲੱਭਦਾ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ ਗਈ।

(20) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਸਲਾਹ ਫੀਸ 150 ਰੁਪਏ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ

ਆਰ ਐਨ ਸਿੱਤਲ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.

ਸੰਤ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ,

ਬਨਾਮ

ਬੇਬੀ ਰੇਨੂ, - ਜਵਾਬਦਾਰਾ।

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰ- 78 ਦਾ 250 -ਸੀ.ਐਲ .

77 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1485 ਵਿੱਚ ।

**Jullundur Ex-Servicemen Motor Transport Cooperative Society Ltd.
v. The General Assurance Society Ltd., etc. (Mittal, J.)**

2 ਮਾਰਚ 1978 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ (1918 ਦਾ VI) , ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ (ਹਰਿਆਣਾ ਸੋਧ) ਐਕਟ (1977 ਦਾ XX) ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ— ਧਾਰਾ 39— ਸੂਟਸ ਵੈਲਯੂਏਸ਼ਨ ਐਕਟ (1887 ਦਾ VII)— ਸੈਕਸ਼ਨ 8 — ਮਨੀ ਸੂਟ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਰਿਲੀਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਆਜ — ਅਪੀਲੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ

(A) A.J.R 1963 SC 1685.

(5) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1032।

(6) ਏਆਈਆਰ 1977 ਐਸਸੀ 2014।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ— ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ

ਸਿੰਘ